

PATVIRTINTA
Kupiškio rajono savivaldybės tarybos
2024 m. sausio 25 d. sprendimu Nr. TS-5

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2024–2026 METŲ VEIKSMŲ PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kupiškio rajono savivaldybės korupcijos prevencijos 2024–2026 metų veiksmų planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, 2022–2033 metų nacionaline darbotvarke korupcijos prevencijos klausimais, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos patvirtinimo“, Korupcijos prevencijos veiksmų planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 2-283 „Dėl Korupcijos prevencijos veiksmų planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

2. Plane vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose.

3. Planas skirtas korupcijos prevencijai užtikrinti Kupiškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) institucijose, Savivaldybės valdomose įmonėse, biudžetinėse ir viešosiose įstaigose, kurių viena iš steigėjų (savininkė) yra Savivaldybė (toliau kartu – Savivaldybės įmonės ir įstaigos), nustatant, kad Savivaldybės įmonės ir įstaigos, atsižvelgdamos į Plane iškeltus tikslus ir uždavinius, rengia savo veiksmų planus.

4. Rengiant Planą, atsižvelgta į Savivaldybės 2021–2023 m. korupcijos prevencijos programos įgyvendinimą, jos įgyvendinimo metu nustatytus trūkumus. Plano tikslas – nustatyti pagrindinius kovos su korupcija Savivaldybėje tikslus ir uždavinius, korupcijos prevencijos subjektus, jų teises ir pareigas korupcijos prevencijos srityje, vienyti Savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių, jos įmonių ir įstaigų pastangas įgyvendinant korupcijos prevenciją, siekti aktyvinti visuomenės paramą įgyvendinant numatytas kovos su korupcija priemones, plėtoti glaudų Savivaldybės bendradarbiavimą su Savivaldybei pavaldžiomis įstaigomis ir įmonėmis, nevyriausybinėmis ar kitomis organizacijomis, fiziniais asmenimis, skatinti visuomenės nepakantumą korupcijai.

5. Plano veiklos kryptys yra:

5.1. korupcijos prevencija – veiksminga ir kryptinga korupcijos prevencijos priemonių sistema;

5.2. antikorupcinis švietimas – antikorupcinės kultūros plėtojimas, į antikorupcinę veiklą įtraukiant visuomenę, skatinant nepakantumą korupcijai bei didinant visuomenės pasitikėjimą Savivaldybe, jos institucijomis, įmonėmis ir įstaigomis.

II SKYRIUS APLINKOS ANALIZĖ

6. 2022 m. „Transparency International“ (TI) Korupcijos suvokimo indekso (KSI) tyrime Lietuvai skirti 62 balai iš 100 galimų ir 33 vieta 180 šalių sąraše. Lietuva užima 12 vietą tarp Europos Sąjungos (ES) valstybių.

Įvertinus rezultatus Lietuvoje – 2021 metais gavo 61 balą ir užėmė 13 vietą (2020 m. – 60 balų, 2019 m. – 60 balų, tiek 2018 m., tiek 2017 m., tiek 2016 m. ir 2015 m. Lietuva gavo 59 balus) tarp Europos Sąjungos valstybių ir Pasaulio valstybių žemėlapyje iš 180 Lietuva užėmė 35-ąją vietą. 2022 m. Estija gavo 74 balus ir užėmė 14 vietą (2021 m. – 74 balai ir 13 vieta), Latvija gavo 59 balus ir užėmė 39 vietą (2021 m. – 59 balai ir 36 vieta), Lenkija – 55 balus ir užėmė 45 vietą (2021 m. – 56 balai ir 42 vieta), Baltarusija – 39 balus ir 91 vietą (2021 m. – 41 balas ir 82 vieta), Rusija – 28 balus ir 137 vietą (2021 m. – 29 balai ir 136 vieta).

Lietuvos KSI nuo 2012 m. išaugo 8 balais, o vieta pakilo net 15 pozicijų. Atsižvelgus į tai, kad Lietuvoje KSI per tiriamąjį laikotarpį padidėjo 8 balais, darytina prielaida, kad Lietuvoje korupcijos lygio daroma žala galimai mažėja.

7. 2023 m. vasario–kovo mėnesiais Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centras „Vilmorus“ atliko tyrimą „Lietuvos korupcijos žemėlapis 2022 / 2023“, kurį inicijavo LR specialiųjų tyrimų tarnyba. Buvo tiriamos trys tikslinės grupės: Lietuvos gyventojai, verslo įmonių vadovai ir valstybės tarnautojai. Tyrimo tikslas – įvertinti korupcinę situaciją Lietuvoje bei palyginti ją su ankstesnių metų rezultatais. Tyrimo uždaviniai: įvertinti tikslinių grupių požiūrį į korupciją, korupcijos paplitimą įvairiose institucijose, nustatyti respondentų korupcinę patirtį, įvertinti antikorupcinį potencialą, sprendimų priėmimo atvirumą Lietuvoje.

Tarp Lietuvos gyventojams aktualių problemų korupcija užima 5-ą vietą. Kaip labai rimtą problemą korupciją nurodė 34 proc. gyventojų. Lyginant su 2021 m. nurodžiusių, kad korupcija yra rimta problema, yra vienu procentiniu punktu mažiau, tai žemiausia rodiklio reikšmė nuo 2007 m. Įmonių vadovai korupciją, kaip labai rimtą problemą, paminėjo 7-oje vietoje – 24 proc. (2021 m. – 26 proc.), o valstybės tarnautojai – 5-oje vietoje – 32 proc. (2021 m. – 31 proc.). Tarp įvairių tikslinių grupių pastebimas tolimesnis korupcijos, kaip problemos, reikšmės mažėjimas.

Kaip labiausiai paplitusius korupcinius reiškinius („labai paplitę“) gyventojai nurodė naudojimąsi tarnybiniu automobiliu asmeniniais tikslais – 32 proc., kai asmuo gydytojui atsidėkoja pinigais po sėkmingai atliktos operacijos – 30 proc., kai per pažintis yra įsidarbinama į valstybės

instituciją – 25 proc. Labai dažnai buvo minimos tokios korupcijos formos kaip nepotizmas, politinių partijų narių protegavimas. Šios situacijos buvo dažniausiai minimos ir ankstesniais metais.

Atvirame klausime 2022 m. gyventojų nuomone labiausiai korumpuotos institucijos: gydymo įstaigos – 52 proc., Seimas – 35 proc., teismai – 33 proc., savivaldybės – 24 proc., partijos – 16 proc. Lyginant su 2021 m., rečiau yra minimi teismai. Įmonių atstovų nuomone, labiausiai korumpuotos yra gydymo įstaigos – 36 proc., antroje vietoje teismai – 27 proc., trečioje vietoje – savivaldybės – 25 proc. Kaip ir ankstesniuose tyrimuose, valstybės tarnautojai atvirame klausime kaip labiausiai korumpuotas įstaigas nurodė sveikatos apsaugos institucijas – 53 proc. Toliau seka savivaldybės – 40 proc., Seimas – 32 proc. ir teismai – 28 proc. Taigi, visoms trimis tikslinėms grupėms atvirame klausime labiausiai korumpuotų institucijų ketvertukas yra tas pats: gydymo įstaigos, teismai, Seimas ir savivaldybės.

Dėl korupcijos paplitimo gyventojai pirmiausiai kaltina valstybės tarnautojus 73 proc., teisėjus 71 proc., prokurorus 72 proc., politikus 72 proc. Padaugėjo kaltinančių savo aplinką, save. Įmonių vadovai dėl korupcijos pirmiausiai kaltina valstybės tarnautojus 74 proc. Valstybės tarnautojai dėl korupcijos labiausiai kaltina politikus 78 proc., teisėjus 77 proc.

Į klausimą, kokios institucijos ir socialinės grupės labiausiai gali prisidėti prie korupcijos mažinimo, gyventojai dažniausiai atsakė, kad tai STT – 56 proc. (buvo 58 proc.), Seimas – 50 proc. (buvo 45 proc.), teisėsaugos institucijos – 49 proc. (buvo 52 proc.). Valstybės tarnautojai pirmiausiai nurodė LR Seimą – 71 proc., teisėsaugos institucijas – 66 proc., STT – 63 proc.

58 proc. gyventojų žino, kur kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejį (tai didžiausia rodiklio reikšmė nuo 2007 m.). Dažniausiai būtų kreipiamasi į STT (61 proc. nuo žinančių). 76 proc. įmonių vadovų žino, kur kreiptis, norint pranešti apie korupcijos atvejį (tai didžiausia rodiklio reikšmė nuo 2007 m.). Dažniausiai buvo nurodoma STT (73 proc.). Dar daugiau žino, kur reikėtų kreiptis, valstybės tarnautojai – 84 proc.

Svarbiausiu informacijos šaltiniu apie korupcijos procesus gyventojams išlieka televizija (49 proc.), palaipsniui didėja internetinės žiniasklaidos svarba (28 proc.). Įmonių vadovams pirmoje vietoje yra internetinė žiniasklaida 51 proc. (didžiausia rodiklio reikšmė nuo 2007 m.), o televizija antroje – 32 proc. Valstybės tarnautojams televizijos ir internetinės žiniasklaidos vaidmuo yra apylygis – 33 proc. ir 31 proc.

Virš pusės (56 proc.) apklaustų gyventojų nurodė, kad savivaldybės darbo kokybę vertina pagal viešųjų paslaugų kokybę. 32 proc. apklaustųjų per 12 mėn. kreipėsi į savivaldos ar savivaldybės atstovus. Dažniausiai buvo kreipiamasi į savivaldybės administracijos darbuotojus ir į seniūną. Geriausiai buvo įvertintas bendravimas su seniūnu (68 proc. – vertinimas puikiai / gerai). Savivaldos ar savivaldybės įstaigų atstovų darbas buvo įvertintas greičiau gerai (26 proc.), negu greičiau blogai (7 proc.). Dauguma (56 proc.) pateikė neutralius įverčius. Tik 5 proc. gyventojų žino

apie vietos politiką / savivaldybės darbuotojų kontaktus su interesų grupėmis (49 proc. nežino). Vertindami savivaldybės veiklos skaidrumą 15 proc. nurodė, kad veikla skaidri, 16 proc. – neskaidri, bet pateikė neutralius vertinimus.

Remiantis šiuo sociologiniu tyrimu, kuris atskleidžia svarbiausias korupcijos plitimo priežastis institucijose, manytina, kad Plane turi būti kreipiamą į Savivaldybės autoriteto stiprinimą, procedūrų skaidrumą, paslaugų suteikimo operatyvumą ir viešumą, didesnę dėmesį skirti Savivaldybės įstaigoms, įmonėms, seniūnijoms, bendruomenėms jas aktyviau įtraukiant į antikorupcinę veiklą.

8. Laisvosios rinkos instituto 2022 metų vertinimu, tarp mažųjų savivaldybių Kupiškio rajonas Lietuvos savivaldybių indekse pagal finansinį tvarumą ir investicinę aplinką (turėdamas 37 balus) kartu su Telšių, Kaišiadorių ir Lazdijų rajonais dalijasi 43–46 vietas.

9. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Kupiškio rajono savivaldybės 2021–2023 m. korupcijos prevencijos programa, patvirtinta Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 10 d. sprendimu Nr. TS-259 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos patvirtinimo ir jos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“, Savivaldybėje įgyvendintos šios Kovos su korupcija programos priemonės:

9.1. Atliktos 2 „Asmenų prašymų nagrinėjimo ir aptarnavimo Kupiškio rajono savivaldybės administracijoje kokybės vertinimo apklausa“. Apklausų metų apie korupciją informacijos negauta.

9.2. Nebuvo nustatytas Savivaldybės darbuotojų ir Tarybos narių požiūris apie Kupiškio savivaldybės antikorupcinę aplinką, jų atsparumą korupcijai, todėl, kad metodiką tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir ji iki šiol nepatvirtinta, todėl naujame veiksmų plane numatyta įvykdyti, kada tik bus patvirtinta metodika.

9.3. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymus Kupiškio rajono savivaldybės administracijai pavaldžioje įstaigoje / įmonėse, didelės, vidutinės tikimybės pasireikšti nustatyta nebuvo, todėl nepateikta Antikorupcinei komisijai motyvuotų pasiūlymų.

9.4. Buvo atliktas korupcijos rizikos valdymo vertinimas 3 Savivaldybės įstaigose / įmonėse:

Atliktas Kupiškio mokyklos „Varpelis“ korupcijos rizikos valdymo vertinimo vidaus auditas. Įvertinus viešojo juridinio asmens audituojamos srities vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą bei galimą rizikos veiksnių įtaką, buvo pateiktos 4 rekomendacijos, kaip stiprinti vidaus kontrolės procedūras ir rizikos valdymą audituotoje srityje.

Atliktas Kupiškio Etnografijos muziejaus korupcijos rizikos valdymo vertinimo vidaus auditas. Įvertinus viešojo juridinio asmens audituojamos srities vidaus kontrolės sistemos

funkcionavimą bei galimą rizikos veiksnių įtaką, buvo pateiktos 4 rekomendacijos, kaip stiprinti vidaus kontrolės procedūras ir rizikos valdymą audituotoje srityje.

Atliktas Kupiškio meno mokykloje korupcijos rizikos valdymo vertinimo vidaus auditas. Įvertinus viešojo juridinio asmens audituojamos srities vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą bei galimą rizikos veiksnių įtaką, buvo pateiktos 3 rekomendacijos, kaip stiprinti vidaus kontrolės procedūras ir rizikos valdymą audituotoje srityje.

9.5. Visos Kupiškio rajono savivaldybės administracijos įstaigos apjungtos į centralizuotą buhalterijos tvarkymą, tuo užtikrinama didesnė kontrolė ir mažesnė tikimybė reikštis korupcijai.

9.6. Kupiškio rajono savivaldybės administracijai pavaldžiose įstaigose / įmonėse buvo paskirti už korupciją atsakingi darbuotojai.

9.7. Antikorupcijos komisija prieš konkursų skelbimą vertino viešųjų pirkimų konkursų sąlygas, kai perkamų prekių, darbų ar paslaugų kaina didesnė nei 50 000 eurų. Įvertinusi pirkimus, nutarė, kad viešuosiuose pirkimuose nėra korupcijos požymių.

9.8. Visi viešieji pirkimai buvo vykdomi per Centrinę perkančiąją organizaciją, išskyrus kai perkamų prekių ar darbų nebuvo pateiktų Centrinės perkančiosios organizacijos kataloge.

9.9. Naujai priimti į pareigas, ar pasikeitus pareigoms privalantys darbuotojai deklaravo viešuosius ir privačius interesus LR viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo numatyta tvarka.

9.10. Paskirti atsakingi asmenys teikė rekomendacijas dėl interesų konflikto išvengimo nagrinėjant atitinkamus klausimus, taip pat buvo sudarytos galimybės Savivaldybės politikams, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams ir savivaldybės kontroliuojamų įmonių ir įstaigų vadovams gauti anoniminės konsultacijas, dėl interesų konfliktų sukeliančių situacijų išvengimo.

9.11. Vykdamas visuomenės informavimą, Savivaldybės interneto svetainėje www.kupiskis.lt, skelbiama informacija apie įgyvendinamus infrastruktūros projektus, jų rezultatus.

9.12. Plano vykdymo metu buvo plėtojamas elektroninių paslaugų teikimas fiziniams ir juridiniams asmenims, įdiegtas „vieno langelio“ principas, todėl gerėjo gyventojų aptarnavimo kokybė, trumpėjo paslaugų suteikimo laikas. Nebuvimas Administracijos darbuotojų fizinio kontakto su asmenimis, dėl kurių yra priimami sprendimai, didina administracinių paslaugų teikimo skaidrumą.

9.13. Kupiškio rajono savivaldybės taryba 2020 m. gruodžio 10 d. sprendimu Nr. TS-259 patvirtino „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos patvirtinimo ir jos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“. Jos vykdymo ataskaitos buvo skelbtos viešai Savivaldybės interneto svetainėje www.kupiskis.lt.

9.14. Sukurtas vidinis pranešimų kanalas Savivaldybės interneto svetainėje, kuriame tiek darbuotojai, ar gyventojai gali anonimiškai pranešti apie korupcinio pobūdžio pažeidimus. Pranešimų negauta.

9.15. Buvo organizuojami seminarai Savivaldybės struktūrinių padalinių ir įstaigų darbuotojams įvairiomis temomis, t. y. „Korupcijos samprata ir pasireiškimas Lietuvoje. Korupciniai nusikaltimai ir atsakomybė“, „Antikorupcinės aplinkos kūrimas“, „Dovanų politika“, „Personalo patikimumo užtikrinimas“. Atskiros įstaigos ir įmonės savo darbuotojams organizavo mokymus jiems aktualiomis temomis.

9.16. Pagal galimybes Savivaldybės įmonėms, įstaigoms, švietimo įstaigoms buvo dalijami lankstinukai korupcijos tematika.

Per programos vykdymo 3 metų laikotarpį Savivaldybėje ir jai pavaldžioje įstaigoje nebuvo pradėti ikiteisminiai tyrimai dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų.

III SKYRIUS PLANO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

10. Pirmasis tikslas – mažinti ir šalinti korupcijos pasireiškimo prielaidas, didinti vykdomų procedūrų skaidrumą, kelti visuomenės antikorupcinį sąmoningumą.

11. Uždaviniai pirmajam Plano tikslui pasiekti:

11.1. užtikrinti korupcijos rizikos valdymą, tobulinti antikorupcinę aplinką;

11.2. nustatyti įstaigose dirbančiųjų, bendruomenės atsparumo korupcijai lygį;

12. Antrasis tikslas – siekti didesnio Savivaldybės institucijų, įmonių ir įstaigų veiklos sprendimų ir procedūrų skaidrumo, viešumo, atskaitingumo visuomenei.

13. Uždaviniai antrajam Plano tikslui pasiekti:

13.1. organizuoti viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymas;

13.2. didinti sprendimų ir procedūrų viešumą ir atskaitingumą visuomenei, įtraukiant bendruomenę į priimamus sprendimus;

13.3. gerinti administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo kokybę, užtikrinti informacijos gyventojams skaidą.

14. Trečiasis tikslas – skatinti Savivaldybės bendruomenę nepakantumui korupcijos apraiškomis.

15. Uždaviniai trečiajam Plano tikslui įgyvendinti:

15.1. įgyvendinti antikorupcinės kultūros renginius;

15.2. ugdyti bendruomenės antikorupcinį sąmoningumą.

16. Ketvirtas tikslas – sklandus ir efektyvus Veiksmų plano ir priemonių įgyvendinimo užtikrinimas nustatant konkrečius terminus.

17. Uždaviniai ketvirtajam Plano tikslui įgyvendinti – Veiksmų plano priemonių įgyvendinimas, Antikorupcijos komisijos informavimas.

18. Plane nustatytų tikslų pasiekimas vertinamas pagal Plano priemonių plane nustatytus tikslo rezultato kriterijus.

19. Plano uždavinių įgyvendinimas vertinamas pagal nustatytus laukiamo rezultato kriterijus. Už duomenų, reikalingų nustatyti, ar šie kriterijai pasiekti, surinkimą pagal kompetenciją atsako Plano priemonių plane nurodyti vykdytojai.

IV SKYRIUS

PLANO ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ, KONTROLĖ, KEITIMAS, PAPILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

20. Plane nurodytų priemonių įgyvendinimo organizavimą ir kontrolę atlieka Savivaldybės administracijos direktorius. Vykdydamas šią funkciją, Savivaldybės administracijos direktorius turi teisę kviesti Plano vykdytojus, Savivaldybės administracijos padalinių vadovus bei kitus specialistus papildomai informacijai ir paaiškinimams pateikti.

21. Įgyvendinamų korupcijos prevencijos priemonių stebėseną ir koordinavimą atlieka Savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisija.

22. Antikorupcijos komisija parengia Plano vykdymo praėjusiais metais ataskaitą ir iki kovo 31 d. pateikia ją Savivaldybės tarybai, bei skelbia viešai.

Asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir jos kontrolę įstaigoje, vieną kartą per metus, pasibaigus metams, ne vėliau kaip iki kovo 1 dienos, Antikorupcijos komisijai teikia (vertinimo funkcija) susistemintą (apibendrintą) informaciją (Plano įgyvendinimo išvadą-ataskaitą) apie Plano įgyvendinimo eigą, pasiektus rezultatus, tai pagrindžiančius dokumentus bei informaciją apie Plano įgyvendinimo metu identifikuotas problemas, dėl kurių gali būti nepasiekti tam tikri Plano tikslai ir uždaviniai arba laiku neįvykdytos Plano priemonės. Antikorupcijos komisija apibendrina ataskaitą ir per protingą terminą (ne ilgesnį kaip 20 darbo dienų) teikia Plano įgyvendinimo išvadą-ataskaitą Savivaldybės tarybai. Tokia informacija skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje.

23. Savivaldybės institucijos, juridiniai ir fiziniai asmenys, bendruomenės ir nevyriausybinės organizacijų atstovai gali teikti pasiūlymus dėl Plano keitimo, papildymo Plane nurodytų priemonių įgyvendinimo organizavimą ir kontrolę atliekantiems subjektams.

24. Pasiūlymai dėl Plano nuostatų atnaujinimo nagrinėjami ir apie jų nagrinėjimo rezultatus suinteresuoti subjektai informuojami raštu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo

viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų pagal Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių nustatytą tvarką ir terminus.

25. Planas pagal poreikį ir atsižvelgiant į Antikorupcijos komisijos pateiktą Plano įgyvendinimo išvadą-ataskaitą atnaujinamas (koreguojamas) Savivaldybės tarybos sprendimu iki einamųjų metų IV ketvirčio pabaigos.

26. Atsižvelgus į Savivaldybės institucijų, juridinių ir fizinių asmenų, bendruomenių ir nevyriausybinę organizacijų atstovų pasiūlymus, sociologinių tyrimų rezultatus, anketų korupcijos tolerancijos indeksui nustatyti rezultatus ir kitą reikšmingą informaciją, Planas Savivaldybės tarybos sprendimu gali būti atnaujintas anksčiau nei numatyta 25 punkte.

27. Gauti pasiūlymai skelbiami prie Plano (nurodomas svetainės adresas), paviešinami siūlymo autoriai, turinys ir Savivaldybės administracijos direktoriaus komentaras.

V SKYRIUS PLANO FINANSAVIMAS

28. Šis Planas finansuojama iš Savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų finansavimo šaltinių.

29. Prireikus atskiroms korupcijos prevencijos priemonėms įgyvendinti gali būti numatytas papildomas finansavimas.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Šis Planas įsigalioja kitą dieną po paskelbimo Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Planas skelbiamas teisės aktų registre ir Savivaldybės interneto svetainėje www.kupiskis.lt.

31. Už šio Plano įgyvendinimą paskirti asmenys, nesilaikantys šiame Plane nustatytų reikalavimų, atsako pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.

32. Su Planu supažindinami Savivaldybės administracijos struktūriniai padaliniai, Savivaldybės administracijos direktoriui tiesiogiai pavaldūs valstybės tarnautojai, darbuotojai ir Savivaldybės įstaigos.

PATVIRTINTA
Kupiškio rajono savivaldybės tarybos
2024 m. sausio 25 d. sprendimu Nr. TS-5

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2024–2026 METŲ VEIKSMŲ PLANO PRIEMONĖS

I. Tikslas – mažinti ir šalinti korupcijos pasireiškimo prielaidas, didinti vykdomų procedūrų skaidrumą, kelti visuomenės antikorupcinį sąmoningumą.					
<i>Tikslo rezultato kriterijai:</i> 1. Įvertinta situacija Kupiškio rajono savivaldybėje biudžetinių, viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra Savivaldybė) ir (ar) Savivaldybės kontroliuojamų įmonių (toliau – Savivaldybės įstaiga) veiklos srityse, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo rizika, ir parengtos išvados. 2. Nustatytas bendras darbuotojų požiūris į korupciją, įvertintas kiek plačiai paplitęs korupcijos reiškinys įstaigose.					
Eil. Nr.	Siekiamybė	Priemonė	Vykdytojas (-ai)	Įvykdymo terminas	Laukiamo rezultato vertinimo kriterijai
<i>1 uždavinys. Užtikrinti korupcijos rizikos valdymą, tobulinti antikorupcinę aplinką.</i>					
1.	Veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas ir korupcijos pasireiškimo tikimybės jose įvertinimas.	Pasirinktinai atlikti savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą ir korupcijos pasireiškimo tikimybės jose įvertinimą.	Savivaldybės įmonių ir įstaigų vadovai, asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	2024–2026 m., IV ketvirtis.	Atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimas.
2.	Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 17 str. 4 d. nuostatų įgyvendinimas.	Nustatyta tvarka kreiptis į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą dėl informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį savivaldybės įstaigoje pareigas.	Savivaldybės meras, administracijos direktorius, asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Savivaldybėje.	2024–2026 m. nuolat.	Aktualizuoti pareigų, kurias siekiantys eiti arba einantys asmenys privalomai tikrinami kreipiantis į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą, sąrašai.
3.	Laiku informuoti Antikorupcijos komisiją	Pateikti informaciją Komisijai apie nustatytas korupcijos atsiradimo prielaidas	Savivaldybės Centralizuoto vidaus audito tarnyba	Informaciją pateikti, paaiškęjus apie	Antikorupcijos komisijos informavimas.

	nustačius korupcijos atsiradimo prielaidas.			nustatytas korupcijos atsiradimo prielaidas.	
4.	Savivaldybės ir Savivaldybei pavaldžiose įstaigose, įmonėse nepaskirti ir / ar pasikeitus jų darbuotojams, nėra paskiriamas asmuo, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	Savivaldybės įmonėje ir įstaigoje paskirti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingą asmenį arba pavesti darbuotojams atlikti šiam asmeniui priskirtas funkcijas.	Savivaldybės įmonių ir įstaigų vadovai, asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	Sutikrinama kiekvienais metais iki einamųjų metų III ketvirčio.	Įstaigų ir įmonių, kuriose yra paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją, proc. (100 proc.).
5.	Dideliuose viešuosiuose pirkimuose galimai sudaromos sąlygos laimėti išskirtinai vienam konkurso dalyviui.	Užkertamas kelias korupcijos apraiškom.	Viešųjų pirkimų ir strateginio planavimo skyriaus vedėjas. Antikorupcijos komisija.	Prieš konkursų skelbimą.	Įvertintų viešųjų pirkimų konkursų sąlygų (ar nėra požymių reikštis korupcijai) skaičius, kai prekių, darbų ar paslaugų kaina didesnė nei 300 000 eurų. Pateiktų konkurso sąlygų nustačius netinkamas sąlygas grąžinimas pašalinti trūkumus. Vertinamus – viešuosius pirkimus skelbti interneto svetainėje www.kupiskis.lt skiltyje „Korupcijos prevencija“.
6.	Siekiant padidinti viešųjų pirkimų skaidrumą, vertinti ar nesudaromos sąlygos laimėti išskirtinai vienam konkurso dalyviui.	Užkertamas kelias korupcijos apraiškom.	Viešųjų pirkimų ir strateginio planavimo skyriaus vedėjas. Antikorupcijos komisija.	2024–2026 m.	Per 1 metus, įvertinti ne mažiau kaip 1 viešojo pirkimo konkurso sąlygas, kai prekių, darbų ar paslaugų kaina mažesnė nei 300 000 eurų (ar nėra požymių reikštis korupcijai). Vertinamus – viešuosius pirkimus skelbti interneto svetainėje

					www.kupiskis.lt skiltyje „Korupcijos prevencija“.
<i>2 uždavinys. Nustatyti įstaigose dirbančiųjų, bendruomenės atsparumo korupcijai lygį.</i>					
7.	Nustatytas atsparumo korupcijai lygis.	Vadovaujantis Vyriausybės patvirtinta atsparumo korupcijai lygio nustatymo metodika, pasirinktinai Savivaldybės įstaigose nustatyti atsparumo korupcijai lygį.	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Savivaldybėje.	2024–2026 m., Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus atsparumo korupcijai lygio nustatymo metodiką, 1 kartą per plano įgyvendinimo laikotarpį.	Nustatytas atsparumo korupcijai lygis, pateikta ataskaita.
8.	Įvertintas korupcijos paplitimas visuomenėje.	Organizuoti visuomenės apklausą ir vertinti korupcijos paplitimą bendruomenėje bei įstaigose.	Vidaus administravimo skyrius; asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	2024 m. ir 2026 m. III ketvirtį.	Įvertintas korupcijos paplitimo lygis bendruomenėje.
II. Tikslas – diegti sąžiningo elgesio standartus, siekti viešumo, atskaitingumo visuomenei ir užtikrinti veiksmingą korupcijos rizikos valdymą Kupiškio rajono savivaldybės įstaigų veiklos srityse.					
<i>Tikslo rezultato kriterijai:</i>					
<i>1. Užtikrintas nuoseklus, sklandus ir veiksmingas korupcijos rizikos valdymas.</i>					
<i>2. Sprendimų ir procedūrų skaidrumas, informacijos viešinimas.</i>					
<i>1 uždavinys. Organizuoti viešųjų ir privačių interesų konfliktų valdymą.</i>					
9.	Neidentifikuojamos galimą interesų konfliktą keliančios situacijos.	Atsitiktinės atrankos būdu patikrinti, ar Savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytose nuolatinėse	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą,	2024–2026 metai.	Kiekvienais metais patikrintos ne mažiau kaip 2 nuolatinės komisijos ir įvertinta, ar įtrauktų į minėtų komisijų sudėtis valstybės tarnautojų

		komisijose valstybės tarnautojų dalyvavimas šių komisijų veikloje nesukelia interesų konflikto. Viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencija ir jų eliminavimas.	Antikorupcijos komisija.		dalyvavimas komisijų veikloje yra nešališkas, t. y. nesukelia interesų konflikto.
10.	Viešųjų ir privačių interesų neatskyrimas yra viena iš korupcijos prielaidų, galinti pasireikšti Savivaldybėje, jos įstaigose ir įmonėse.	Kontroliuoti, ar asmenys laiku ir tinkamai pateikia privačių interesų deklaracijas ir esant poreikiui, juos konsultuoti.	Savivaldybės administracijos ir įstaigų vadovai, asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	2024–2026 m., nuolat.	Pateiktų deklaracijų skaičiaus nuo būtinų pateikti deklaracijų skaičiaus santykis (100 proc.).
<i>2 uždavinys. Didinti sprendimų ir procedūrų viešumą ir atskaitingumą visuomenei, įtraukiant bendruomenę į priimamus sprendimus.</i>					
11.	Savivaldybės įstaigų interneto svetainėse informacijos viešinimas.	Interneto svetainėse skelbiama informacija apie korupcijos prevencijos priemonių, kurias įstaiga privalo vykdyti, įgyvendinimą.	Savivaldybės administracijos ir įstaigų vadovai; asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	2024–2026 m., nuolat.	Savivaldybės ir įstaigų interneto svetainėse skelbiama aktuali informacija apie korupcijos prevencijos priemonių, kurias įstaiga / įmonė privalo vykdyti, įgyvendinimą.
12.	Sudaryti galimybę Savivaldybės gyventojams teikti pasiūlymus ir iniciatyvas prevencijai vykdyti.	Savivaldybės gyventojai, galės pareikšti savo nuomonę jiems aktualiais klausimais ir taip prisidėti prie sprendimų priėmimo.	Vidaus administravimo skyrius.	Nuolat.	Savivaldybės gyventojams sukurta galimybė savo pasiūlymus ir iniciatyvas teikti www.kupiskis.lt tinklalapyje.
<i>3 uždavinys. Gerinti administracinių ir viešųjų paslaugų teikimo kokybę, užtikrinti informacijos gyventojams sklaidą.</i>					
13.	Savivaldybės institucijų, įmonių ir įstaigų interneto svetainėse pateikiama nesavalaikiai aktuali informacija apie teikiamas paslaugas.	Savivaldybės institucijų, įmonių ir įstaigų interneto svetainėse būtų pateikti ir nuolat atnaujinami paslaugų teikimo aprašai.	Vidaus administravimo skyrius, Savivaldybės įmonių ir įstaigų vadovai.	Nuolat.	Atnaujintų bei naujai pateiktų administracinių paslaugų aprašymų skaičiaus santykis.

III. Tikslas – skatinti Savivaldybės bendruomenę nepakantumui korupcijos apraiškomis.					
Tikslo rezultato kriterijai:					
1. Antikorupcinės kultūros ugdymo renginiai.					
2. Antikorupcinio sąmoningumo ugdymas.					
1 uždavinys. Organizuoti antikorupcinės kultūros renginiai.					
14.	Per mažas dėmesys skiriamas jaunajai kartai dėl korupcijos apraiškų.	Diegti atnaujintas antikorupcinio švietimo temas į mokomuosius dalykus (istoriją, pilietiškumo pagrindus, etiką, ekonomiką), klasės vadovų veiklą, organizuoti švietimo įstaigose korupcijos prevencijai skirtus renginius.	Savivaldybės administracijos jaunimo reikalų koordinatorius, Kultūros, švietimo ir sporto skyrius, Savivaldybės švietimo įstaigų vadovai Antikorupcijos komisija.	2024–2026 m.	Plėsis moksleivių antikorupcinis švietimas ir informavimas, formuosis nepakantus požiūris į korupcijos reiškinių. Bus atkreipiamas dėmesys į plintančią korupciją ir skatinama užkirsti tam kelią. Vertinimas – atnaujintų programų, suorganizuotų renginių korupcijos prevencijos klausimais, skaičius.
2 uždavinys. Ugdyti bendruomenės antikorupcinį sąmoningumą.					
15.	Antikorupcinis sąmoningumas ir netolerancija korupcijos reiškiniams.	Organizuoti Savivaldybės administracijos, Savivaldybės įstaigų darbuotojų mokymus korupcijai atsparios aplinkos kūrimo klausimais ir taip stiprinti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą.	Asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	2024–2026 m.	Organizuoti mokymai Savivaldybės administracijos darbuotojams. STT organizuoti metodiniai renginiai institucijų darbuotojams, pagal veiklų pobūdį.
16.	Gautos informacijos aktualumas ir nagrinėjimas, tiriant visą gautą informaciją, ne tik pavienius atvejus.	Analizuoti gautą informaciją apie korupcinio pobūdžio apraiškas Savivaldybės institucijose, įstaigose ir įmonėse, pateikti pasiūlymus bei išvadas institucijoms pagal kompetenciją.	Antikorupcijos komisija.	Per 1 mėnesį nuo informacijos apie anoniminius telefoninius skambučius, pranešimus, gautus	Išanalizavus gautus pranešimus, bus galima reaguoti į galimai korupcinio pobūdžio veikas, jas tirti, o esant pagrindui – perduoti medžiagą kompetentingoms institucijoms. Gautų, išanalizuotų pranešimų ir pasitvirtinusių pranešimų apie korupcines veikas, skaičiaus santykis.

				elektroniniu paštu, susijusius su galimomis korupcijos apraškomis, gavimo.	
IV. Tikslas – sklandus ir efektyvus 2024–2026 m. Veiksmų plano ir priemonių įgyvendinimo užtikrinimas nustatant konkrečius terminus.					
<i>Tikslo rezultato kriterijai:</i>					
<i>1. Užtikrintas Korupcijos prevencijos plano priemonių vykdymo tęstinumas, informacijos aktualumas.</i>					
<i>1 uždavinys. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimas, Antikorupcijos komisijos informavimas.</i>					
17.	Korupcijos prevencijos plano vykdymas nekontroliuojant gali sukelti neigiamus padarinius.	Įmonių ir įstaigų vadovai ar atsakingi darbuotojai savalaikiai pateikia ataskaitas apie korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą jų įstaigose ir įmonėse.	Savivaldybės skyrių vedėjai, Savivaldybės įstaigų ir įmonių vadovai, asmuo atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.	2024–2026 m. kasmet iki vasario 15 d.	Gautų ataskaitų skaičius ir analizė (100 proc.), patvirtintos Veiksmų plano ataskaitos viešinimas Kupiškio savivaldybės interneto svetainėje.